TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Mở rộng quyền kinh doanh, siết điều kiện với doanh nghiệp FDI

06:27 07/09/2026

Nghị định 342/2026/NĐ-CP quy định rõ hơn quyền xuất khẩu, nhập khẩu, phân phối hàng hóa của tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài, đồng thời đặt ra các điều kiện về tiếp cận thị trường, thuế và cạnh tranh khi doanh nghiệp xin Giấy phép kinh doanh tại Việt Nam.

Rõ hơn quyền xuất nhập khẩu, phân phối hàng hóa

Theo quy định mới, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài đã được xác lập quyền xuất khẩu có thể đưa ra nước ngoài hoặc vào khu vực hải quan riêng các loại hàng hóa mua tại Việt Nam, hàng hóa được đặt gia công trong nước và hàng hóa nhập khẩu hợp pháp vào Việt Nam.

Tuy nhiên, quyền xuất khẩu không đồng nghĩa doanh nghiệp được tự do kinh doanh mọi mặt hàng. Hàng hóa xuất khẩu phải không thuộc danh mục cấm, tạm ngừng xuất khẩu hoặc danh mục hàng hóa mà doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài không được thực hiện quyền xuất khẩu theo các điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên.

Với hàng hóa thuộc diện xuất khẩu theo giấy phép hoặc theo điều kiện, doanh nghiệp phải được cấp phép hoặc đáp ứng đầy đủ các yêu cầu pháp luật trước khi thực hiện.

Doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài được thực hiện quyền xuất nhập khẩu, phân phối hàng hóa theo phạm vi và điều kiện pháp luật quy định.

Đối với nhập khẩu, doanh nghiệp có quyền nhập khẩu được đưa hàng hóa từ nước ngoài hoặc khu vực hải quan riêng vào Việt Nam, nhưng cũng phải tuân thủ các quy định tương ứng. Những mặt hàng thuộc danh mục cấm, tạm ngừng hoặc không được quyền nhập khẩu sẽ không thuộc phạm vi hoạt động được phép.

Quy định cũng xác lập quyền phân phối bán buôn, bán lẻ đối với hàng hóa được sản xuất, gia công tại Việt Nam và hàng hóa nhập khẩu hợp pháp. Với các ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện, doanh nghiệp FDI chỉ được hoạt động khi đáp ứng đầy đủ các điều kiện chuyên ngành.

Như vậy, điểm đáng chú ý của quy định mới là quyền kinh doanh được xác định cụ thể hơn, nhưng luôn gắn với danh mục hàng hóa, điều kiện tiếp cận thị trường và quy định chuyên ngành.

Xin giấy phép kinh doanh phải đáp ứng nhiều tiêu chí

Nghị định 342 cũng đặt ra các tiêu chí cụ thể trong việc cấp Giấy phép kinh doanh cho tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài.

Đối với nhà đầu tư đến từ quốc gia, vùng lãnh thổ có điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên và có cam kết mở cửa thị trường, doanh nghiệp phải đáp ứng các điều kiện tiếp cận thị trường theo cam kết quốc tế và được lựa chọn áp dụng theo pháp luật về đầu tư.

Một yêu cầu đáng chú ý là doanh nghiệp đã thành lập tại Việt Nam từ một năm trở lên phải không còn nợ thuế quá hạn tính đến thời điểm nộp hồ sơ xin cấp phép.

Với nhà đầu tư không thuộc quốc gia, vùng lãnh thổ tham gia điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên, yêu cầu được đặt cao hơn. Ngoài điều kiện về thuế, cơ quan cấp phép còn xem xét sự phù hợp với pháp luật chuyên ngành và mức độ cạnh tranh của doanh nghiệp trong nước cùng lĩnh vực trong thời gian một năm trước khi nộp hồ sơ.

Đối với những dịch vụ hoặc hàng hóa chưa được Việt Nam cam kết mở cửa thị trường, việc cấp phép được xem xét trên nhiều yếu tố, trong đó có chiến lược phát triển ngành, lĩnh vực của địa phương, vùng và quốc gia cũng như tiến trình đàm phán, mở cửa thị trường.

Trường hợp nhà đầu tư đến từ quốc gia, vùng lãnh thổ chưa tham gia điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên, cơ quan cấp phép còn xem xét các yếu tố liên quan đến quan hệ ngoại giao, an ninh quốc gia, trật tự và an toàn xã hội.

Giấy phép kinh doanh có thể được cấp cho một số hoạt động như phân phối bán lẻ; nhập khẩu, bán buôn một số hàng hóa; dịch vụ logistics; cho thuê hàng hóa; xúc tiến thương mại; trung gian thương mại và một số hoạt động trên nền tảng thương mại điện tử.

Các quy định mới vừa mở rộng và làm rõ không gian hoạt động của doanh nghiệp FDI, vừa tạo cơ sở để cơ quan quản lý kiểm soát những lĩnh vực nhạy cảm. Qua đó, việc thu hút đầu tư nước ngoài được đặt trong yêu cầu bảo đảm cạnh tranh bình đẳng, tuân thủ pháp luật và phù hợp với định hướng phát triển của thị trường Việt Nam.

Minh Thành (t/h)